

رسانه های ضد جریان مقاومت چه تصویری از سیاست های ایران می سازند

پاتک رسانه ای

مقدمه / با روی کار آمدن دولت سیزدهم و سر دادن شعارهای انقلابی و عدم نگاه به غرب موجی از امید را نسبت به سیاست خارجی منطقه ای ایران در محور مقاومت ایجاد شد. با وجود اینکه سیاست ایران در منطقه و بخصوص نسبت به محور مقاومت به گونه ای ثابت است، اما در دولت گذشته، با نگاه غرب گرایانه نسبت به محور مقاومت حالت انفعالی صورت می گرفت. اکثر گروه های محور مقاومت سیاست جمهوری اسلامی را به عنوان مبنای کار خود قرار داده و بر اساس آن دست به کنشگری می زنند. دولت سیزدهم با توجه به تحولات منطقه ای و نظم در حال شکل گیری، به دنبال توسعه روابط خود با کشورهای منطقه و بخصوص کشورهای جنوبی حاشیه خلیج فارس است. دورهای مذاکراتی با عربستان سعودی در بغداد در اوج جنگ ائتلاف سعودی علیه انصارالله و کشتار مردم یمن، سفر معاون سیاسی وزارت امور خارجه به امارات و سفر طحنون بن زاید به ایران، روابط با قطر، توسعه مناسبات با طالبان و همچنین روابط پایدار با ترکیه بخشی از عملکرد خارجی جمهوری اسلامی در حوزه منطقه ای است که به طور مستقیم یا غیر مستقیم بر محور مقاومت تأثیر گذار خواهد بود. کنشگری های گروه های محور مقاومت به تحولات در حال وقوع و نوع واکنش ایران به این کنش ها باعث شده است که یک موجی رسانه ای مبنی بر تقدم منافع ایران بر سایر گروه مقاومت در اذهان ادراک سازی شود. بخصوص آنکه رسانه های دولت توانستند پروژه افق سازی را نسبت به این تحولات در حال وقوع پیوست بزنند.

با وجود این منطقه غرب آسیا شاهد تحولاتی میدانی و سیاسی بسیار مهم است. جنگ یمن، بحران سوریه و خروج آمریکا از عراق و از منطقه، باقی مانده تروریسم داعشی و حضور رژیم صهیونیستی در منطقه خلیج فارس از جمله رویدادهای مهم جاری در این منطقه است که جمهوری اسلامی به همراه گروه های مقاومت به دنبال مدیریت و حل و فصل این بحران ها است. بحران هایی که هر کدام از گروه های مقاومت را درگیر خود ساخته و باعث کنشگری های مختلف در منطقه شده است که در مهم ترین و آخرین کنش این گروه ها، عملیات طوفان یمن انصارالله در تاریخ ۱۷ ژانویه سال جاری که فرودگاه و پایلشگاه ابوظبی را هدف مورد قرار گرفت.

وضعیت اقتصادی کشور و عقب نماندن از تحولات منطقه ای و بین المللی باعث شده است، مسائل اقتصادی و همکاری تجاری بین جمهوری اسلامی و همسایگان خود از یک سو و سیاست دولت مبنی بر استفاده از ژئوپولیتیک کشور برای ترانزیت و تبدیل شدن به هاب ترانزیتی منطقه از سویی دیگر، همکاری های ایران با کشورهای پیرامونی خود با وجود تنش ها، بهبود یابد. امری که می تواند دستاوردهای اقتصادی و تجاری برای کشور باشد و همچنین موقعیت و نقش ایران را در تحولات منطقه ای و بین المللی مطلوب تر کند و تأثیراتی را بر کشورهای محور مقاومت داشته باشد.

■ بازنامه ای سیاست های منطقه ای ایران
با وجود اینکه رسانه های مختلف محور مقاومت

■ سیاست های منطقه ای ایران در دولت سیزدهم
دولت سیزدهم با شعار اولویت دادن به همسایگان و اهمیت به مناسبات منطقه ای، امری که در دولت قبل بسیار کم افق بود، سیاست خارجی خود را دنبال می کند. اتخاذ رویکرد عملگرایانه، امری که بارها و بارها از زبان رئیس دستگاه سیاست خارجی ایران، آقای عبداللهیان مطرح شد. اتخاذ رویکرد عملگرایانه به دنبال افزایش نقش ایران در مناسبات منطقه ای و همچنین کاهش تنش ها در منطقه است. به همین دلیل ایران به دنبال

اینکه هر کشور برای خود یک ساختار تصمیم گیری مستقلی دارد بر کسی پوشیده نیست و جمهوری اسلامی در حوزه تصمیم گیری جزو کشورهایی است که نظام تصمیم گیری در آن کاملاً به صورت باز و میز گردی و با دخالت ارگان ها و نهادهای مختلف صورت می گیرد و این یک مزیت مثبت در مراتبی برای ایران محسوب می شود. اما با توجه به رویکرد تمدن ساز و انقلابی ایران، در حوزه منطقه ای و جهانی این تصمیمات بر کشورهای دیگر بخصوص گروه های محور مقاومت تأثیر گذار خواهد بود

فدرال عراق با توجه به حواشی صورت گرفته در جلسه اول پارلمان، فعالیت های هیات رئیسه را به حالت تعلیق دار آورده بود. سیاستمداران محور مقاومت بخصوص در عراق و لبنان اعتقاد دارند که دیدگاه در مورد این محور تغییر حاصل نشده است و آنچه در حال شکل گیری مسائلی است که سایرین در حال رقم زدن آن هستند.

■ پیشنهادت و اقدامات لازم
اینکه هر کشور برای خود یک ساختار تصمیم گیری مستقلی دارد بر کسی پوشیده نیست و جمهوری اسلامی در حوزه تصمیم گیری جزو کشورهایی است که نظام تصمیم گیری در آن کاملاً به صورت باز و میز گردی و با دخالت ارگان ها و نهادهای مختلف صورت می گیرد و این یک مزیت مثبت در مراتبی برای ایران محسوب می شود.

حمله ۱۷ ژانویه انصارالله به امارات بود. این حمله که با واکنش های مختلفی در بین گروه های مقاومت داشت، اما از سوی برخی افراد در ایران تلویحاً محکوم شد. این درحالی است که در حمله انصارالله به پایلشگاه آرامکو، دستگاه سیاست خارجی آن را حرق مشروع در برابر جنایت های سعودی می دانست. این دوگانگی در موضع گیری که بستگی به نزدیک شدن یا دور شدن جمهوری اسلامی به کشورهای جنوبی خلیج فارس دارد، موجب ایجاد ادراک سازی منفی نسبت به سیاست های منطقه ای جمهوری اسلامی شده است. در سوی دیگر با وجود مخالفت های گروه مختلف شیعی بخصوص چهارچوب همانگی با ریاست مجدد محمد حبیبوسی بر پارلمان عراق، اما از سوی رئیس مجلس ایران، پیام تبریک برای انتخاب مجدد حبیبوسی ارسال شد. این درحالی است که یک روز بعد از انتخاب حبیبوسی، دادگاه

حاضر با سه جبهه در حال نبرد است؛
■ با جمهوری اسلامی در ابعاد منطقه ای و هسته ای
■ با روسیه بر سر مسأله اوکراین
■ با چین با عنوان خطر بزرگ تهدید کننده هژمونی

حالا ایالات متحده با توجه به چالش هایی که در پیش رودارد برای توجیه حضور نظامی خود در عراق کارت های بازی خود را در این کشور فعال کند. امری که به اوکت در عراق چهار کارت بازی دارد که به نوبت و یا با همدیگر در حال استفاده کردن از آنها می باشد. کارت های بازی آمریکایی در عراق عبارتند از؛

- تروریسم داعش**
- تنش بین اقلیم کردستان و دولت مرکزی عراق بر سر مناطق مورد منازعه**
- استفاده از گروه تشرین ها (موافقان حضور امریکاد عراق که از شیعیان هستند)**
- دولت همسو با سیاست امریکا**
- الف) تروریسم داعش**

یکی از دلایل اصلی بازگشت امریکابه عراق بعد از خروج در دوران اوپاما، مبارزه با تروریسم داعشی بود. امریکایی ها به بهانه مبارزه با داعش، حضور نظامی خود را توجیه می کرد. با شکست خلافت خود خوانده داعش توسط محور مقاومت و حشد الشعبی در این کشور، اکنون این گروه به صورت هسته های بسیار کوچک در بیابان های الانبار، استان صلاح الدین، استان نینوا و کرکوک حضور فعال دارند. داعشی ها با حمایت و پشتیبانی امریکایی در عراق در حال بازسازی خود و اقدام علیه گروه های مقاومت عراقی و حشد الشعبی است، به گونه ای که از حدود دو ماه گذشته تاکنون عملیات داعش در عراق شدت بیشتری گرفته است. اکنون به غیر از بمب گذاری ها و انتحاری ها، داعش در

قالب هسته های چند نفره و شبانه به روستاها و پاسگاه های نظامی عراقی حمله می کنند. منابع امنیتی عراقی اعلام کردند: افراد مسلح ناشناس که گفته می شود از عناصر باقی مانده داعش هستند به روستای کرد نشین لهبیان از توابع شهرستان الدیس در استان کرکوک حمله کردند و پس از آواره کردن مردم، خانه های آنها را به آتش کشیدند. هر چند بعد از عملیات مشترک ارتش و پیشمرگه ها در این منطقه بار دیگر از وجود تروریست ها داعش پاکسازی شده است، اما به نظر می رسد این گروهک تروریستی عملیات خود را در عراق افزایش خواهد داد. در آخرین تحرکات این گروه در عراق در بصره عراق در جنوب این کشور یک خودروی بمب گذاری شده در نزدیکی بیمارستان جمهوری منفرج شد که طبق اطلاعات اولیه در این انفجار تروریستی ۱۲ نفر شهید و ۲۵ تن دیگر مجروح شدند. در طی دو ماه گذشته داعش ۸۰ عملیات نظامی در کشور عراق انجام داده است.

■ ب) منازعه اقلیم کردستان و دولت مرکزی بر سر مناطق مورد منازعه
از سال ۲۰۰۳ و سقوط صدام حسین، پیشروی کرد ها در برخی مناطق شمال عراق افزایش پیدا کرد و توانستند به طور کامل بر اربیل و استان سلیمانیه و کرکوک مسلط شوند. با تسلط داعش بر استان نینوا و پیشروی به سمت شمال عراق، کرد ها از بسیاری از مناطق شمالی عراق به سمت اربیل و سلیمانیه عقب نشینی کرده و داعش به چند کیلومتری اربیل رسید. پس از شکست داعش، حشد الشعبی بر بخش هایی از مناطق عراق مسلط شد. اعلام استقلال در سال ۲۰۱۷ توسط اقلیم کردستان، تنش ها را بین دولت مرکزی و اقلیم کردستان افزایش پیدا کرد و دولت مرکزی توانست بار دیگر بخشی هایی از مناطق شمالی را آزاد کند.

طبق نقشه مناطقی که به رنگ صورتی است، مناطقی هستند که توسط دولت مرکزی آزاد شده است و اکنون اقلیم کردستان ادعا می کند که ارتش و حشد الشعبی باید از این مناطق عقب نشینی کند. کردها با استفاده از ابزار داعش و تحریک آنها برای حمله به این مناطق سعی می کنند در مناطق مورد منازعه با دولت مرکزی پیشروی داشته باشند. تحولاتی را که در روستاهای استان کرکوک در حال روی دادن است می توان در همین راستا تحلیل کرد.

■ ج) استفاده از گروه تشرینی ها
تشرینی ها گروهی شیعی و مستقر در استان ذی قار شهر ناصریه می باشند. این گروه تحت حمایت امریکا هستند. تشرینی ها با حمایت امریکا توانستند در طی فتنه جوکر به دولت عادل عبدالمهدی فشار بیاورند و سرانجام موجب استعفای وی شدند. امریکا همواره روی یک ایویزیون غرب گرای شیعی حساب باز کرده است تا بتواند از اقدامات و فعالیت های این گروه در عراق برای پیشبرد امور خود استفاده کند. برگزاری تجمعات ضد دولتی، حمله به اماکن نظامی و دفاتر گروه های مقاومت و حشد الشعبی، ایجاد آشوب و ترور بخشی از فعالیت تشرینی ها که مستقیماً زیر نظر سفارت امریکا در بغداد است اماره می شوند.

■ د) دولت همسو با سیاست های امریکا
نتایج انتخابات اکتبر سال جاری میلادی باعث شده است که امریکا از وضعیت اختلاف پیش آمده بین گروه های شیعی بخصوص بین جریان صدر و سایر گروه های عراقی استفاده کند و به دنبال این است که بتواند با وضعیت فعلی را حفظ کند یا دولتی با کمترین میزان چالش در عراق سر کار باشد. دولتی که ضمن همسو بودن با سیاست های امریکا بتواند یک موازنه قدرت با جمهوری اسلامی و حشد الشعبی در عراق ایجاد کند.

مقدمه / با خروج امریکا از افغانستان، همه نگاه ها و تحولات به عراق معطوف شده است، جایی که نیروهای امریکایی، طبق مصوبه پارلمان این کشور در سال ۱۳۹۸، باید تا پایان سال جاری میلادی که چند روزی به آن باقی نمانده است، خاک عراق را ترک کنند. شکست و نحوه خروج امریکا از افغانستان، موجی از انتقادات را به دولت جو بایدن تحمیل کرد. امریکا اکنون هم در داخل و

هم در منطقه توسط هم پیمانان خود تحت فشار قرار گرفته است. هم پیمانان امریکا همچون ترکیه و عربستان، به خوبی می دانند که بدون حضور نظامی امریکا در منطقه توانایی ایجاد موازنه قدرت را ندارند. تجربه جنگ بین المللی تروریسم علیه محور مقاومت، باعث شد که این کشورها بیش از گذشته نسبت به خروج امریکا از عراق و